

§60

SN2022/55

Socialnämndens budgetunderlag 2023-2025**Beslut**

Socialnämnden godkänner socialnämndens budgetunderlag 2023-2025 och skickar underlaget vidare till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.

Ärendet

Enligt kommunens styrmodell är mål- och budgetförutsättningar det första underlaget som tas fram i den årliga budgetprocessen. Mål- och budgetförutsättningarna tas fram kommungemensamt och behandlas av kommunstyrelsen i januari då kommunstyrelsen beslutar om nämndernas preliminära ramar. Utifrån den preliminära ramen ska nämnderna upprätta ett budgetunderlag där det beskrivs hur nämnden avser fördela budgeten samt hur man tar sig an prognosticerad volymökning och vilka andra utmaningar som finns i verksamheten. Den skrivelse som bifogas här överensstämmer i stor utsträckning med den information om budget 2023 som presenterades för socialnämnden vid sammanträdet den 26 april 2022.

Socialnämnden tilldelades i mål- och budgetförutsättningarna 189 994 tkr för 2023. Inom den preliminära ramen finns inte volymökningar på grund av demografiska förändringar med.

Förslag till beslut**Socialförvaltningens förslag till beslut**

Socialnämnden godkänner socialnämndens budgetunderlag 2023-2025 och skickar underlaget vidare till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Socialnämndens budgetunderlag 2023-2025
- Budgetunderlag för socialnämnden 2023-2025
- Protokoll FSG Socialförvaltningen 2022-05-11

Skickas till

Kommunstyrelsen
Ekonomiavdelningen, kommunstyrelseförvaltningen

Paragrafen är justerad

Socialförvaltningen

Hilda Gustafsson | Nämndsekreterare
| hilda.gustafsson@bollebygd.se

Socialnämnden

Socialnämndens budgetunderlag 2023-2025

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner socialnämndens budgetunderlag 2023-2025 och skickar underlaget vidare till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.

Ärendet

Enligt kommunens styrmodell är mål- och budgetförutsättningar det första underlaget som tas fram i den årliga budgetprocessen. Mål- och budgetförutsättningarna tas fram kommungemensamt och behandlas av kommunstyrelsen i januari då kommunstyrelsen beslutar om nämndernas preliminära ramar. Utifrån den preliminära ramen ska nämnderna upprätta ett budgetunderlag där det beskrivs hur nämnden avser fördela budgeten samt hur man tar sig an prognosticerad volymökning och vilka andra utmaningar som finns i verksamheten. Den skrivelse som bifogas här överensstämmer i stor utsträckning med den information om budget 2023 som presenterades för socialnämnden vid sammanträdet den 26 april 2022.

Ekonomiska förutsättningar

Socialnämnden tilldelades i mål- och budgetförutsättningarna 189 994 tkr för 2023.

Inom den preliminära ramen finns inte volymökningar på grund av demografiska förändringar med.

Beslutsunderlag

- Socialnämndens budgetunderlag 2023-2025, tjänsteskrivelse 2022-05-12
- Socialnämndens budgetunderlag 2023-2025, rapport 2022-05-12
- Protokoll FSG 2022-05-11

Skickas till

Kommunstyrelsen
Ekonomiavdelningen, kommunstyrelseförvaltningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson
Förvaltningschef

Hilda Gustafsson
Nämndsekreterare

Budgetunderlag, socialnämnden 2023-2025

Innehåll

1. Styrmodell och mål	3
1.1. Styrmodell	3
1.2. Vision.....	3
1.3. Mål och nyckeltal	3
1.4. Budgetunderlagets funktion	3
2. Ekonomi.....	4
2.1 Preliminärt tilldelad budgetram	4
2.2 Befolkningsprognos, prestationer och ekonomiska effekter av volymförändringar.....	4
2.3 Åtgärder för anpassning till preliminär budgetram	5
3. Omvärldsbevakning.....	6
3.1 Nya och förändrade lagar	6
3.2 Andra händelser som påverkar socialnämndens område	7
4. Behov utöver tilldelad ram	10
5. Investeringsbehov	13

1. Styrmodell och mål

1.1. Styrmodell

Kommunfullmäktige har beslut om en styrmodell som beskriver ansvarsfördelning och roller avseende fastställande och uppföljning av mål, gemensamma begrepp, principer för mål, tidplan etc. Styrmodellen bidrar till att skapa helhetsperspektiv, samordning mellan nämnder samt ökad transparens i kommunens budget- och uppföljningsprocess.

Kommunfullmäktige utövar styrning genom att besluta om kommunens vision, övergripande mål, övergripande strategier, mål för god ekonomisk hushållning, driftbudgetramar samt investeringsbudget för styrelse och nämnder. Utöver detta utövar fullmäktige styrning genom olika styrdokument som riktlinjer och policy.

1.2. Vision

Bollebygd – där vi bor bra och lever länge

1.3. Mål och nyckeltal

Enligt styrmodellen gäller beslut om övergripande mål och strategier för att nå målen under mandatperioden. De övergripande målen är:

Arbete och företagande

- Kommunen ska vara en attraktiv och bra arbetsgivare.
- Delaktighet; Kommunen ska eftersträva högt arbetsdeltagande och möjliggöra sysselsättning efter förmåga.

Trygghet, uppväxt och åldrande

- Invånarna i kommunen ska uppskatta att bo, i hela kommunen; invånarna ska känna sig trygga. De ska ha frihet att välja boende i livets alla skeenden.
- Invånarna ska känna förtroende för kommunens samhällsservice.

Miljösmart kommun

- Kommunens fordon är fossilbränslefria eller klimatneutrala år 2030 och kommunen eftersträvar att upphandlade transporter är fossilbränslefria eller klimatneutrala senast år 2030.
- Ekologiskt producerade livsmedel i verksamheter finansierade av kommunen uppgår till 60 procent år 2030.
- Närproducerade livsmedel i verksamheter finansierade av kommunen uppgår till 90 procent år 2030.

1.4. Budgetunderlagets funktion

Enligt kommunens styrmodell är det mål- och budgetförutsättningar som är det första underlaget som tas fram i den årliga planerings- och budgetprocessen. Mål- och budgetförutsättningarna tas fram kommungemensamt och behandlas i kommunstyrelsen i februari. Därefter ska respektive nämnd upprätta förslag till budgetunderlag som beskriver konsekvenserna av den preliminärt tilldelade ramen samt kompletterande information/specifiering av förändrade behov. I denna rapport beskrivs socialnämndens budgetunderlag för 2023-2025.

2. Ekonomi

2.1 Preliminärt tilldelad budgettram

Budget 2022 (tkr)	Preliminär driftbudgettram 2023 (tkr)	Differens (tkr)
190 094	189 994	-100

Preliminär påverkan på driftbudget för socialnämnden 2023

Kostnadspost	Kostnad (tkr)	Anteckning
Familjecentral	600	<i>Ytterligare resurser för att nå belårsdrift</i>
Effektiviseringskrav	-700	<i>Ej specificerat vad</i>
SUMMA:	-100	

Tabellen visar på en effektivisering på drygt 700 tkr vilket medför behov av åtgärder för att komma inom ram.

2.2 Befolkningsprognos, prestationer och ekonomiska effekter av volymförändringar

Volym 2022-2025 (antal individer)

Verksamhet	2022	2023	2024	2025
Befolkning 65-79	1 567	1 529	1 510	1 485
Befolkning 80+	520	553	595	636
Boende, LSS	20	21	22	23
Daglig verksamhet	40	38	40	42

Tabellen ovan visar att andelen äldre i åldrarna 65-79 minskar något, men att gruppen över 80 år ökar 18 %, mellan 2022-2025. Detta utgör påverkan på hela äldreomsorgens ansvarsområde.

Analys av tidigare statistik visar att beviljade biståndstimmar och delegerade hemsjukvårdstimmar har ökat samtidigt som antalet ärenden minskat. Verksamheten gör bedömningen att det förhållandet kommer fortsätta på grund av ovan nämnda omständigheter. Det gör det svårt att göra en prognos för behovet av personal inom hemtjänsten endast med utgång på antalet äldre i spannet 65-79 år och än mindre personer under 65 år, som är beviljade insatser enligt SoL och var insatser utförs av äldreomsorgen, som inte inbegrips i fördelningsmodellen.

Det pågående scenariot där beviljade hemtjänststimmar och hemsjukvårdsinsatser ökar sker samtidigt som det bildas kö till särskilt boende för äldre, SÄBO. Om utvecklingen fortsätter i samma riktning, vilket ovan resonemang indikerar, kommer hemtjänststimmar och hemsjukvårdsinsatser att öka ytterligare framöver.

Utöver ovan kommer också en utökning av platser inom särskilt boende för äldre att på sikt bli nödvändigt. Därutöver behövs andra boendeformer för äldre att tillgå i kommunen såsom trygghetsboenden.

Antalet boendeplatser enligt LSS har ökat under 2022 till 22 verkställda beslut om boende med särskild service. Utöver de verkställda besluten om boende finns även 3 beslut som inte har verkställts och det är i nuläget oklart när verkställighet kan inledas. De ligger inte med i prognosen.

Daglig verksamhet inkluderar från och med 2023 även brukare som har daglig verksamhet hos annan utförare men där kommunen är ansvarig för uppkomna kostnader. Enligt nuvarande beslut och prognos för 2022 så kommer det finnas 35 individer med beslut om daglig verksamhet.

Volymbuffert 2023-2025 (kr)

Verksamhet	2023	2024	2025
Befolkning 65-79	-1 102 000	-551 000	-725 000
Befolkning 80+	2 359 500	3 003 000	2 931 500
Boende, LSS	800 200	800 200	800 200
Daglig verksamhet	-323 000	323 000	323 000
SUMMA:	1 734 700	3 575 200	3 329 700

2.3 Åtgärder för anpassning till preliminär budgetram

Funktionsnedsättning

Verksamheterna för funktionsnedsättning har under flera års tid redovisat höga kostnader per brukare samt hög sjukfrånvaro bland personal. Bedömningen görs att det kommer krävas stora insatser för att komma till rätta med kostnaderna och sjukfrånvaron. För att kunna genomföra lämpliga utvecklingsinsatser planerar förvaltningen att inledningsvis utföra en fullständig genomlysning av funktionsnedsättningsverksamheten under budgetåret 2022. Den kommande utvecklingen ska sedan fokusera på stärkande av kvalitén, utveckling av innehållet i verksamheten samt utveckling av arbetsmetoder vilka även avser att bidra till en förbättrad arbetsmiljö.

Till följd av att det förväntas tillkomma kostnader för externa placeringar kommer vissa effektiviseringsåtgärder vara nödvändiga att genomföra för att nå budget i balans. Åtgärder som kan bli aktuella kommer att hämtas från den kommande genomlysningen.

Inom verksamhetsområdet finns flertalet ej verkställda beslut, både gällande boende med särskild service och övriga insatser enligt LSS. Dessa kan generera kostnader under budgetåret 2023 som inte ryms inom tilldelad ram och som inte är möjligt att prognosticera i nuläget.

Individ- och familjeomsorgen

Socialnämnden har historiskt haft mycket höga kostnader för missbruksvård och under 2021 genomfördes därför ett stort utvecklingsarbete inom området. Bland annat implementerades den av Socialstyrelsen rekommenderade bedömningsmodellen Addiction Severity Index (ASI) och individ- och familjeomsorgens egen öppenvård utvecklades. Detta har medfört att kostnaderna för externa placeringar har minskat. Under 2021 och under första halvan av 2022 har dessutom antalet placeringsdygn legat långt under snitt vid jämförelse med liknande kommuner och riket. Inför budgetåret 2023 kommer antalet vård dygn som ryms inom budgetramen därför att sänkas ytterligare, från 550 dygn för år 2022 till 400 dygn för år 2023.

Inom verksamheten för barn och unga har det under budgetåret 2022 tillkommit familjehemsplaceringar som beräknas pågå under flera år framöver. Placeringarna har stor budgetpåverkan och under 2022 är det möjligt att återsöka för vissa placeringskostnader från Migrationsverket. Denna möjlighet finns dock inte under 2023 då aktuella individer inte längre kommer att omfattas av bidraget. Utifrån aktuella budgetförutsättningar finns det inget utrymme

för tillkommande placeringar. Verksamheten arbetar aktivt med att försöka avsluta de placeringar som är möjliga att avsluta genom antingen familjebehandling och hemflytt eller genom vårdnadsöverflyttning till familjehemmet.

I nuläget är det mycket svårt att göra en relevant bedömning av läget gällande arbetslöshet, integration och eventuellt förändrade normer för försörjningsstöd. Kriget i Ukraina samt eftereffekter av covid-19 pandemin har långtgående konsekvenser som ännu inte är möjliga att kostnadsberäkna.

Äldreomsorgen

Sedan hösten 2018 har äldreomsorgens verksamheter genomfört förändringar som har lett till en mer effektiv och mer hållbar verksamhet. En av de viktigaste framgångsfaktorerna bedöms vara det nära ledarskapet som införts.

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar både utifrån brukar- och medarbetarperspektiv, vilket bland annat beskrivs i avsnittet om befolkningsprognos och effekter av volymökningar. För att kunna utveckla verksamheten utifrån befolkningsprognosen och den ökande vårdtyngden i den takt som krävs behöver resurser fortsatt satsas på medarbetare och verksamheten. En möjlig konsekvens av att inte få förutsättningar för fortsatt verksamhetsutveckling är att verksamheterna inte kan bibehålla den hållbara kvalitet och effektivitet som hittills uppnåtts.

3. Omvärldsbevakning

3.1 Nya och förändrade lagar

Ett förslag på ny socialtjänstlag har tagits fram men det är i nuläget oklart om och när den kan träda i kraft. Det är ännu inte heller känt exakt hur den nya lagen kan komma att påverka socialnämndens område, men enligt förslaget kommer flera nya insatser att tillkomma och fler insatser ges i öppen form.

Riksdagen har med anledning av ”lex Lilla Hjärtat” beslutat att införa kompletterande bestämmelser i lagen om vård av unga i vissa fall (LVU), bland annat angående socialnämndens uppföljningsansvar samt att vård enligt LVU kan bestå under en längre. Ännu är det inte klarlagt om förändringen kommer att innebära ökade kostnader för verksamheten. Det är möjligt att vissa placeringar kan komma att pågå under längre tid än vad som tidigare hade gällt.

Under de senaste åren har det genomförts en stor utredning angående lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS). Det finns förslag på förändringar i lagstiftningen men inget beslut har fattats och regeringen har inte heller gått vidare med utredningen. Uppfattningen är dock att det finns en stark viljeriktning att genomföra förändringar.

En ny lag för äldreomsorg som ska komplettera socialtjänstlagen är under utredning. Utredningen omfattar bestämmelser om en nationell omsorgsplan och ska lämna förslag på hur tillgången till medicinsk kompetens inom äldreomsorgen ska säkras. För kommunerna kan det innebära krav på att inrätta tjänsterna medicinska ansvarig läkare, MAL, och medicinska ansvarig för rehabilitering, MAR. Syftet med en nationell omsorgsplan är att göra äldreomsorgen mer likvärdig över landet. Särskilt gäller detta frågor om personalkontinuitet, personalens förutsättningar, likvärdighet och konkreta förutsättningar samt samverkan mellan huvudmän och verksamheter. Utredningens resultat ska redovisas senast den 30 juni 2022.

Riksdagen har beslutat om att tillföra en ändring i socialtjänstlagen som innebär införandet av fast omsorgskontakt för alla med beviljade hemtjänstinsatser. Lagen gäller från och med den 1 juli 2022 och från den 1 juli 2023 är det endast den med yrkestiteln undersköterska som kan utses till fast omsorgskontakt. Den fasta omsorgskontakten ska ges tid och handlingsutrymme att följa brukaren utifrån behovet och den fasta omsorgskontakten ska berättigas tid för tvärprofessionella möten och reflektion vilket avser att förbättra arbetsmiljön.

Verksamheterna använder idag en liknande, om än inte lika definierad och utvecklad roll, som kallas kontaktpersonal. Samtliga medarbetare inom hemtjänsten har idag rollen som kontaktpersonal. Flertalet medarbetare innehar dock inte den skyddade yrkestiteln undersköterska. Konsekvenserna av den nya bestämmelsen väntas bli ökade kostnader för hemtjänsten bland annat på grund av en minskad effektivitet. Svårigheterna med att rekrytera personal bedöms också öka till följd av kravet på undersköterskeutbildning samtidigt som allt färre söker sig till vård- och omsorgsutbildningar. Verksamheten behöver utreda på vilket sätt den nya bestämmelsen ska genomföras och till vilken kostnad.

3.2 Andra händelser som påverkar socialnämndens område

Effekter av covid-19

Individ- och familjeomsorgens verksamheter har särskilt påverkats av covid-19 genom de effekter pandemin har haft på arbetslösheten. Prognoser visar att långtidsarbetslösheten i Sverige beräknas uppgå till ca 7 % under år 2023 (observera att prognoserna är gjorda innan utbrottet av kriget i Ukraina). En hög arbetslöshet innebär generellt en belastning för samhällets stödssystem, både genom inflöde av ärenden och svårigheter för människor att på egen hand komma till egen försörjning. Särskilt utsatta grupper bedöms vara unga i åldern 18-30 år samt de som är språksvaga i svenska språket.

Äldreomsorgen och funktionsnedsättning anses hittills klarat av pandemin på ett förhållandevis bra sätt. Det har funnits tillfällen då smitta förekommit hos brukare och personal. Tidvis har det varit en hög sjukfrånvaro bland personalen och i kombination med svårigheter att rekrytera har det varit en utmaning att lösa bemanningen. Det har resulterat i en negativ påverkan på såväl budget som medarbetarnas arbetsmiljö när bemanningen klarats upp med övertid. En framgångsfaktor har dock varit bemanningsenheten som bistått verksamheterna med rekrytering och tillsättning personal genom den fasta bemanningspoolen och timavlönad personal.

Pandemin är ännu inte över och smittan utgör fortfarande ett hot, särskilt mot socialförvaltningens målgrupper. Det skapar fortfarande problematik i verksamheterna och minskar möjligheten att fullfölja uppdraget.

Psykisk ohälsa, risk- och missbruk av alkohol

Inom individ- och familjeomsorgens verksamhet har det inte skett någon ökning av ärenden som rör psykisk ohälsa eller missbruk.

Det är dock troligt att pandemin har påverkat den generella psykiska hälsan hos de flesta grupper i socialnämndens ansvarsområde. Redan före pandemin ökade den psykiska ohälsan i samhället och pandemin har försvårat situationen ytterligare för många.

Ensamhet och psykisk ohälsa ökar i synnerhet bland de äldre. En möjlig förklaring är att de sociala arenorna minskar med åldrandet och att ensamhet i sin tur kan skapa psykisk ohälsa

och/eller missbruk. Redan före pandemin kunde Socialstyrelsen i sin lägesrapport påvisa att äldres intag av alkohol har ökat i takt med att den nya generationen äldre har ett annat förhållningssätt till alkohol än tidigare generationer. Enligt Socialstyrelsen har antalet äldre som vårdas på grund av missbruk ökat kontinuerligt under de senaste 10 åren.

Genom uppsökande verksamhet kan ensamhet och psykisk ohälsa förebyggas. Det ger en ökad livskvalité, vilket i sin tur kan stärka självständigheten och förbättra den psykiska hälsan.

Familjecentral

I budget 2022 tilldelades socialnämnden medel för utvecklande av familjecentral. Arbetet har påbörjats under året och bedrivs i samarbete med utbildningsnämnden. Det är ett långsiktigt arbete och i nuläget bedömer verksamheten att socialnämnden behöver bidra med 0,4 årsarbetare samt del av lokalkostnader. Kostnaderna beräknas uppkomma först under andra halvan av 2023.

Unga med problematisk skolfrånvaro

Socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen har identifierat ett behov av att utveckla samarbetet kring barn och unga med problematisk frånvaro. Inför budgetåret 2022 tilldelades socialnämnden 90 tkr för att kartlägga behov och hur ett sådant samarbete skulle kunna utformas. Till följd av kriget i Ukraina har delar av arbetet behövts prioriteras om men samarbetet mellan förvaltningarna pågår alltjämt.

Socialnämnden deltar även i två projekt kring studier och arbete för unga, Boråsregionens utvecklingsprojekt kring Fullföljda studier och VI-projektet, vilken håller på att implementeras i den egna verksamheten. Socialnämnden har även en egen verksamhet för unga vuxna som varken studerar eller arbetar (UVAS). Verksamheten för UVAS och VI-projektet bedrivs av AME och sker i samverkan med utbildningsförvaltningen.

Ökat behov av stöd till närstående

Inför budgetåret 2022 tilldelades socialnämnden resurser för utveckling av anhörigstöd inom individ- och familjeomsorg samt funktionsnedsättning. Behovskartläggning och planering för verksamheten har genomförts under första halvan av 2022 och planeras vara i drift i början av september 2022. Anhörigstödet kommer att ingå i ordinarie verksamhet från och med 2023.

Inom äldreomsorgen finns det idag en uppsökande verksamhet i liten skala, men som inte bedöms täcka nuvarande behov. Att vårda en anhörig i hemmet blir allt vanligare och kan ofta vara både fysiskt och psykiskt krävande. Stöd i form av inspiration, utbildning och avlösning behöver därför finnas. Det behöver även finnas stöttning för anhöriga till boende på särskilt boende, i synnerhet för dem som tidigt i livet insjuknat i demenssjukdom. En fortsatt utveckling och satsning på olika former av stöd till närstående krävs för att kunna tillmötesgå behoven.

Personalförsörjningssvårigheter

Socialförvaltningen ser flera utmaningar kopplat till personalförsörjning framöver såsom stora kommande pensionsavgångar, få nyutbildade inom vård- och omsorg och att konkurrensen mellan omsorgsgivarna är stor. För att arbeta med personalförsörjningssvårigheterna har socialförvaltningen vidtagit vissa åtgärder. Exempelvis har förvaltningen under några år arbetat med en satsning på medarbetarnas förutsättningar för att på så sätt uppnå målet om att vara en attraktiv arbetsgivare. En del i detta är karriärmöjligheter vars syfte är att differentiera

yrkesrollerna för att skapa en bättre arbetsmiljö och en kvalitativ omsorg och vård. Exempel på detta är det pågående projektet att införa servicebiträden samt möjligheten för undersköterskor att utbilda sig till specialister.

Individ- och familjeomsorgen har fortsatt behov av kompetensutveckling och handledning för medarbetarna inom både myndighet och utförarenhet. Vid annonsering av tjänster inom individ- och familjeomsorgen är rekryteringsunderlaget förhållandevis gott.

Bemanningsenheten är en resurs kopplat mot personalförsörjningen som bland annat innefattar en fast pool och härifrån utgår även arbetet med marknadsföring och marknadsföringsplaner.

Ett projekt kopplat till heltid som norm pågår och kommer avslutas i december 2022. Resultatet av projektet ska omsättas i ordinarie verksamhet under kommande år framöver. Det ska leda till en hållbar organisation och kopplas till heltid som norm.

Effekter av krig och oro i Europa

I Europa är det just nu en orolig tid som tvingar människor på flykt och Sverige tar för närvarande emot fler flyktingar än på länge. I mars 2022 aktualiserade EU massflyktsdirektivet som gav medborgare från Ukraina rätt till ett tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd. Detta har inneburit att kommunerna fått förfrågan om att vara behjälpliga med tillfälliga boendeplatser. Socialförvaltningen har tillsammans med övriga förvaltningar arbetat aktivt med att tillförskaffa boendeplatser. Idag har kommunen 32 platser till förfogande på Lokes väg och ytterligare platser bereds. Även sanktioner mellan länder påverkar socialnämndens verksamheter och målgrupper, exempelvis genom att drivmedel och mat har blivit mycket dyrare.

Demensdiagnoser ökar

Demensdiagnoserna ökar hos äldre och en tendens anas i att demenssjukdomar förekommer hos fler yngre än tidigare. Sammantaget påverkar det hela äldreomsorgens verksamhet. På den somatiska enheten, som riktas mot personer med behov av stöd på grund av kroppsliga besvär, ökar andelen boende med kognitiv svikt vilket gör att vårdtyngden ökar. Dessa omständigheter kräver en ökad personaltäthet bland annat på grund av att dubbelgång behövs i fler fall. Vanligen drivs somatiska enheter med lägre personaltäthet än demensenheter. Det förekommer även att brukare har flera diagnoser och verksamheten hanterar idag personer med en hög grad av komplexa beteendemönster på grund av demenssjukdomar. Bedömningen är att den ökade vårdtyngden på båda enheterna inom särskilt boende kräver ökade resurser för att kunna möta behoven och utveckla verksamheten.

Nära vård

Nära vård innebär att vården som invånaren behöver ofta ska finnas nära och anpassas efter invånarens behov. Vården ska ges på bästa effektiva insatsnivå vilket bland annat kan innebära minskat behov av besök på akutmottagningar och att ligga inne på sjukhus istället vårdas hemma. För äldreomsorgen medför Nära vård att resurser behöver satsas på hemsjukvården och hemtjänsten för att få en ökad medicinsk kvalitet och patientsäkerhet.

4. Behov utöver tilldelad ram

Kostnadspost	Kostnad (tkr)	Anteckning
Projektledare FVM	380	<i>From juni 2023 tom december 2024</i>
Enkla jobb	110	
Välfärdssamordnare	560	
Arkivarie	200	
Inflation och ökade driftkostnader	200	<i>Enbart för drivmedel och inget för kost</i>
Placeringar IFO	2700	
Externa placeringar enligt LSS §9:9	1400	<i>Om ej volymbuffert fördelas ut</i>
Ökad vårdtyngd Bollegården	600	<i>Om ej volymbuffert fördelas ut</i>
Ökade volymer Hemtjänst	600	<i>Om ej volymbuffert fördelas ut</i>
Förebyggande arbete äldreomsorg	300	
Hemsjukvård	700	
Ökad hyra på Bollegården		<i>Hysesförhandling är ännu ej klar</i>
Återbruk		<i>Gemensamt projekt med Samhälle</i>
Lokaler IFO		<i>Behov av nya anpassade lokaler för Myndighet</i>
Viteskostnader		<i>Risk för vitesföreläggande inom LSS</i>
Tillitsbaserat arbetssätt i hemtjänst		
SUMMA:	7 750	

Projektledare FVM

Bollebygds kommun samarbetar med länets samtliga kommuner och Västra Götalandsregionen (VGR) i programmet *Framtidens vårdinformationsmiljö* (FVM) med syftet att skapa en modern och tillgänglig vårdinformationsmiljö. Kommunernas deltagande i FVM är villkorat med att en central kommungemensam samordningsstruktur etableras. Strukturen med tillhörande arbetssätt samordnas av VästKom men varje kommun ansvarar för att upprätta ett eget lokalt införandeprojekt. I nuläget bedöms projektet vara i behov av sammanlagt en heltidstjänst för en projektledare med implementerings- och utbildningsansvar under perioden juni 2023 till och med december 2024. Övriga föreskrivna roller anses kunna täckas av befintliga resurser inom socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen.

Enkla jobb

AME har tillsammans med HR-avdelningen arbetat för att skapa en organisation kring praktikplatser och enkla jobb i de kommunala verksamheterna. Ett förslag till beslut om struktur förväntas tas av kommunstyrelsen i juni 2022. Målgruppen för insatsen är bland annat personer som uppstår försörjningsstöd. Kostnaderna för försörjningsstöd förväntas därmed att minska samtidigt som kostnaderna för AME kommer att öka något. Efter avdrag för minskade försörjningsstödkostnader beräknas kostnadsökning för 2023 till 110 tkr och för 2024 beräknas kostnaden öka med 55 tkr.

Välfärdssamordnare

Välfärdsteknik är digital teknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning. Ett framgångsrikt införande av välfärdsteknik ställer särskilda krav på socialtjänsten när det gäller planering, kompetens och samverkan. För att digitaliseringen ska leda till varaktig förändring och

göra verklig skillnad för individerna och verksamheten behöver en rad aspekter beaktas. Det saknas idag en resurs och kompetens som har till uppgift att arbeta med detta förändringsarbete på socialförvaltningen.

Arkivarie

Alla kommuner har ansvar för att spara information, oavsett om den är i pappersform eller digital. Det framgår i tryckfrihetsförordningen, arkivlagen och annan lagstiftning. Idag har socialnämnden ett fysiskt arkiv inom individ- och familjeomsorgen som till viss del är eftersatt. Det saknas resurser, organisation och delvis rutiner för att säkerställa att rätt information sparas och bevaras på ett korrekt sätt. Bedömningen är att verksamheten behöver ha ett tillskott på en 20% tjänst som fortlöpande kan hantera närarkivet och var behjälplig i överförande av handlingar till centralarkivet.

Inflation och ökade driftkostnader

Det rådande läget med oroligheter i omvärlden och en högre inflation påverkar flera av socialnämndens kostnader. För socialförvaltningen har exempelvis drivmedelspriserna ökat med 200 tkr på helår. Idag står samhällsbyggnadsnämnden för inköp av matvaror och vid en höjning av interndebitering för kosten behöver socialförvaltningen kompenseras med motsvarande höjning.

Externa placeringar enligt LSS §9:9

Mot bakgrund av att kommunens gruppboende är fullbelagt och att det nya boendet inte kommer att vara klart under de närmsta åren finns det behov av att köpa externa boendeplatser för ytterligare minst två personer. Kostnaden för extern placering är i snitt 6500 kr/dygn. Då verksamheterna redovisar överskott för första tertialen 2022 samt genom effektiviseringar kommer en del av kostnaden kunna täckas inom befintlig ram. Ett tillskott på 1 400 tkr kommer behövas för att täcka det redan nu konstaterade behovet. Även med detta tillskott kommer det inte att finnas utrymme för några ytterligare placeringar vilket är bekymmersamt, framför allt mot bakgrund av att socialnämnden efter att dessa placeringar verkställts har tre ej verkställda beslut om boende enligt LSS.

Placeringar IFO

Inom verksamheten för barn och unga har det under budgetåret 2022 tillkommit familjehemsplaceringar som beräknas pågå under flera år framöver och det saknas ekonomiska medel i budgetramen för att täcka detta. För att täcka de redan nu konstaterade kostnaderna under 2023 kommer verksamheten behöva en utökning av budgetramen med 2 700 tkr. Även med detta tillskott kommer det inte att finnas utrymme för några ytterligare placeringar vilket är bekymmersamt.

Ökad vårdtyngd Bollegården

På båda enheterna inom SÄBO ökar vårdtyngden.

Ökade volymer Hemtjänst

Utifrån befolkningsprognosen och Nära vård krävs ökade resurser.

Förebyggande arbete äldreomsorg

Bibehålla livskvalitén genom att ha en uppsökande verksamhet för att förhindra ensamhet, psykisk ohälsa och missbruk. Detta kräver ökade resurser.

Hemsjukvård

Utifrån befolkningsprognosen och Nära vård krävs utökade resurser.

Ökad hyra på Bollegården

Hyrorna för de gemensamma ytorna på Bollegården kommer eventuellt att höjas.

Återbruk

I budget 2022 tilldelades socialnämnden medel för utvecklande av en återbruksverksamhet. Arbetet har påbörjats under året och bedrivs tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden. I skrivande stund är kostnadsberäkning för 2023 inte färdigställt och kompletterande beslut behöver fattas innan behov om resurser kan redovisas. Detta kommer att vara klart efter sommaren.

Lokaler IFO

Individ- och familjeomsorgen har under 2021 aviserat behov av nya verksamhetslokaler. Ett uppdrag har lämnats till samhällsbyggnadsnämnden att genomföra en förstudie och beslut är inte ännu fattat i ärendet.

Viteskostnader

Socialnämnden har för första kvartalet 2022 13 ej verkställda beslut som redovisas till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Av dessa är fyra beslut om boende enligt LSS och nio beslut om övriga insatser enligt LSS. När dessa beslut verkställs kan IVO komma att ansöka om föreläggande om särskild avgift enligt 28a § LSS. Det är inte i nuläget möjligt att lämna en prognos för hur stor den särskilda avgiften kan bli då det beror på förutsättningarna i ärendet.

Tillitsbaserat arbetssätt i hemtjänst

Enligt beslut på kommunfullmäktige har socialnämnden fått i uppdrag att vidta de åtgärder och insatser som behövs för att på sikt gå ifrån en minutstyrning till ett mer tillitsbaserat arbetssätt. Hemtjänst är en verksamhet med komplex planering utifrån många parametrar. Då ett nytt arbetssätt kräver så pass omfattande förändringsarbete i hela organisationen är det inte möjligt att göra någon ekonomisk konsekvensbedömning av beslutet i dagsläget.

5. Investeringsbehov

Investeringsbudget 2022-2025 (tkr)

Projekt	<i>Budget 2022</i>	2023	2024	2025
Reinvestering av inventarier	1 000	1 000	1 000	1 000
Digitalisering	700	0	0	0
SUMMA:	1 700	1 000	1 000	1 000

Tabellen visar vilka medel det finns för att göra olika investeringar inom socialnämndens budget.